

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS.

Székelyi-téren, a hídkaputól kimenet balra a 24. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenként 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt. Ára évi nyolcvanra 3 ft. o. é. Hirdetési ár: 5 hasábos sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr., 3-ör 5 kr. o. é. minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

A „nyitlér” cikkek sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez czímzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Torda, febr. 17.

Válaszfelirat.

A harminczas bizottmány által szerkesztett választási felirat a képviselőház tüzetes tárgyalása alá vétetett.

Ezen nagy fontosságú közjogi okmány meynyiben lesz élénk vitakozás tárgya? nem tudjuk. A képviselőház általi fogadtatásból azonban azt lehet következtetnünk, hogy azon fényes beszédű kárpótlásul, melyek az 1861-ki országgyűlésen a felirati párt parlamentü kiüzdelmei folytán mondattak, s melyek, mint a restauratio után 1816-ban a francia kamara akkori leghíresebb szónoklatának ragyogó beszédei az akkori Franciaországnak, új dicsőséget szereztek hazánknak a figyelő Európa előtt; de mely éppen mint amaz eredménytelen oszlattatott fel, azt lehet következtetnünk, hogy megannyi nagy beszéd helyett jelen országgyűlésünk hazánk szabadsága s felvirulására maradandó eredményeket hozni sietend. Mert ezen országgyűlés a szó igaz értelmében alkotó.

A felirati javaslat jellemzésére nem akarunk nagy szavakat használni. Eppen annyira távol vagyunk attól, hogy miként egy politikai lapban olvastuk: annak felülmúlhatlan becsét ezen nagy epithetonnal „mű-rek” fejezzük ki, minthogy azon meggyőződésünket eltitkolhassuk, miszerint a felirati javaslat a valódi hazai közvéleménynek ad kifejezést, mely annak erejét, s nagy becsét képezi.

Eltekintve egyszerűségében finom, világos nyelvezetétől, melyben mégis az erő nem hiányzik; s figyelmünket ki nem kerülhetve, hogy abban a fejedelem magasztos kezdeményezése a trónbeszéd alkotmányos elvei iránt minden irányban kifejezett hódoló tisztelet, hálá s benső bizalom manifestatiojának találkozzunk, miszerint a választási felirat szintén bir egy nagy közjogi okmány diplomaticus alakjával; ebben en passant el van mind az a monda, mit jelen országgyűlésünk a haza népe vár; s mi országgyűlésünknek egy a tractatusok, mint a törvényhozás terén föladatát összesen képezi.

Parlamentü kormányzási rendszer, felelősszeministerium és megyehatósági jogok restitutioja, mindenik, tehát a municipiumok is nem a „Wiener Abendpost”, hanem a 48-ki törvények értelmében, s ezen alapokon az alkotmányos élet tényleges megkezdésével, s a magyar királyi jogoknak ő Felsége megkoronázása általi érvényesítésével a közös ügyek elintézése, a magyar királyság területi épségének helyreállítására s végleges rendezése a nemzetiségi kérdéssel egyetemben, s ezek kapcsában az idevonatkozó törvények revisioja képezik a választási felirat főmomentumait.

Miután maga a trónbeszéd szakítva a jogeljárás mysticus elméletével, a pragmatica sanctio, és a jogfolytonosság elveire fekteti a magyar királyság közjogát, a birodalomhoz közjogi viszonyát, általában a magyar kérdés megoldását; felelhet-e egyébbel Magyarország hongyulása a trónbeszéd magasztos alkotmányos szellembeni fölhívására; felelhet-e ahoz méltóbb hangsúlyozással, mintha alkotmányunk zárkóvót képező törvényeinket sorban fölemlítve, ezek érvényesítését kéri a szintén egy téren az alkotmány terén álló királytól? Mi azt hisszük, hogy minden más felelet nem volna kielégítő sem a fejedelem, sem a nép irányában. Nem volna az nyílt, hanem Talleyrandi beszéd, a gondolatok az érzelmek, az ország legfőbb óhajta s szükségé elfátyolozására. Méltatlan egy constituanté-hoz, egy oly törvényhozó gyűléshez, melynek alkotmányunk alapján hazánk önállását biztosító, hosszú időre kiható, új viszonyokat kell megalapítania; és méltatlan a trónbeszédben kifejezett bizalomhoz.

Hogy pedig a felirati javaslat a fejedelem által elismert jogalapok fejtegetésénél, mint a különböző felfogásuk kifejezik, azon kérdéseknél, melyek többé vita tárgyát sem képezik, hosszasan mulat, ebben szintén nem észlelhetjük annak árnyoldalát, mert a mindkét részről elfogadott kiindulási pont elmeletét is ennek szükséges következményeivel együtt tisztába hozni, s úgy constataálni föladatát a választási feliratnak hogy a tör-

vényes elvek alkalmazását, s az intézmények életbeléptetését utólagosan közbejöhöt nézetkülönbség nevesélyeztesse. Hogy pedig dacára a közös kiindulási pontnak van nézetkülönbség, mutatja a tényleges állapot, mely Magyarország jelenben is absolut kormányzása, igazságszolgáltatása s pénzügyi állapotai minden ágaiban elüt a közösen elismert alkotmányos elvektől, mely utóbbiaknak viszont életbeléptetését a választási felirat a mindkét részt kötelező szerződések a magyar királyság ezen alkotmány chartájának hű értelmezése folytán hiszi jogosultnak kérhetni.

Szintoly kevésbé oszthatjuk azon nézetet, mintha a választási felirat nem emelkedett volna az európai magas politika színvonalára a jog szűkterén mozogva, hogy az opporunitás kívánalmait tekintetbe nem vette volna. Ezen nézetben részint a kibékülés legőszintébb akaróinak, kik a közösen óhajtott kibékülés sima utjáról a legkisebb akadályt is elhárítani óhajtják, tulságos aggodalma részint azon Lajthán tuli ismeretes jobarátainak káröröme nyilatkozik, kik Magyarországgal nem a paritás, nem állami önállásunk jogalapján, hanem a subordinatio még most is föl nem adott elmélete szerint kívánnának elbánni.

Vonatkozik pedig ezen nézet a közös ügyek tárgyalását s rendezését állítólag akadályozó azon pasussára a választási feliratnak, hol a parlamentü kormány, felelős ministerium és a municipalis jogok restitutioja kéretik.

De a választási felirat világosan, hátulsó gondolat nélkül kifejezi a magyar képviselőház készségét a közös ügyek tárgyalására; kifejezi, hogy a birodalom nagyhatalmi állása, s a pragmatica sanctio alapján közös védelmének kötelezettsége Magyarországnak egy szersmind elutasíthatlan önérdéke is; hogy a Lajthán tuli tartományok alkotmányos szabadságának megalapítása egy szersmind Magyarország szabadságának biztosítóka, s mind a mellett, hogy Magyarország a Lajthán tuli tartományok alkotmányos viszonyának rendezésére jogtalan beavatkozást gyakorolni nem érzi magát hivatottnak; a magyar országgyűlés kijelenti: hogy mindazt, a mit Magyarország önállása s alkotmányos jogai sérelme nélkül megtehet, a törvényszabta szigorú kötelesség mértékén tul is, méltányosság alapján, politikai tekintetektől megtenni stb. kész. Imár lehet-e bár szin és ürügy alatt egy alkotmányos szabadságához vallásos kegyelettel ragaszkodó népképviselőttl ennél többet kívánni? És azok, kik ennél is többet kívánnak: nem jogaink föltétlen feladását kívánják-e?

Nem tudjuk: hogy az az európai magas politika hol határozódik? De azt jól belátjuk, hogy ha a magyar képviselőház választási feliratában a magas politika kedveért alkotmányos jogaink érvényesítéseért szót nem emelne, hallgatag beleegyezését adná a jelen tényleges állapothoz, melyben egy alkotmányos szabadságáért epedő nép ajkaihoz van tartva az alkotmányos jogok életitála; de hogy égető szomja annyival nagyobb legyen, tartalusi kinok között annak nélkülözésére legyen kárhóztatva. Valamint azt is jól belátjuk, hogy az elhallgatási magas politika azon talán divatos machiavelli politikának egy új mesterműve lehetett volna, mely pillanatra talán látszólagos áriadnei fonalként kínálkozhaték. De nem lett volna alkalmas sem a fejedelem magasztos trónbeszédében kifejezett bizalom megszilárdítására, sem az ügy szerencsés megoldása eszközésére. Mert nem a machiavellismus, melyet a magyar nép soha meg nem tanul, hanem az igazság és törvényesség a legjobb politika. Machiavellismus lett volna pedig egy a fejedelem, mint a nép irányában a választási feliratban elhallgatni, vagy elodázni Magyarország alapjogait; s az ezek előleges érvényesítése iránti jogosult kérését.

A helyzet semmiesetre nem könnyű. De azért nem könnyű, mert még mindig Magyarország alkotmányos szabadsága árán akarának némelyek igazítani a megváltozott viszonyok ürügye alatt. Holott Magyarország ügyeibe avatkozást igényelni a többi örökös tartományoknak ma éppen úgy nincs semmi joguk, mint nem volt az 1790. 10. és az 1848. III. törvények szerint.

De hogyan is lehetne hivatva oly nép,

mely századok által megszentelt alkotmányos jogait nem becsüli, mely önmagához sem hű: a birodalom nagyhatalmi állásának közös védelmére? És hogyan jelenhetnék meg Európa népcsaládjában, mint ennek régen nélkülözött új tényezője az erő és erkölcsi hatalom birtokában oly nép, mely mint az osztrák birodalom tagja a szűkebb nemzetközi családjában sem tudott jogainak érvényét szerezni? Magyarország missioját csak úgy töltheti be akár a birodalomban, akár Európa népei családjában, ha soha föl nem adott törvényes önállása viszont életbeléptetve s biztosítva lesz. És viszont ha a birodalom több népei valódi alkotmányos állásukat kivivandják s megszilárdíthatják. Mi őket ezen közös nagy célra törekvésükben nem akadályozni, hanem elősegíteni óhajtjuk. S dacára az „O. D. P.” centralista lap dühös philippicáinak, kérjük őket is, részünkre se hintsenek akadályokat az ügy szerencsés fejleménye elébe éppen akkor, mikor a magyar országgyűlés választási feliratát egyszerűen azt is jelenti: hogy a közös ügyek tárgyalására kiküldött bizottmány munkáját megkezdte.

Ezek szerint a választási felirat támaszkodva elévülhetlen jogalapokra, a helyzet, a viszonyok alapos s mélyen beható felfogásának is kétségbehozhatlan tanubizonyosságát adja. Imé a törvényes tér védelme a helyes politikai felfogást nemcsak ki nem zárja; de egyedül teszi azt lehetővé.

Nem kételkedvén, hogy országgyűlésünk a böcs szerkesztett választási feliratot, melynek helyébe adott viszonyaink között jobbat állítani nem lehetne, elfogadja: ő Felsége alkotmányos kormánya s tanácsosaitól szintén reményteljesen várjuk jelen országgyűlésünk ezen második irányadó nagy okmányának egy a fejedelem, mint hazánk, illetőleg a birodalom közös érdekekbeni érvényesítését.

Népek sorsa: az emberiség örök célja felé vezető hosszú utban folytonos lassu haladás mellett olykor nagyobbsszerű lökésekkel s ezekre következett megdöböntő visszacsúszásokkal küzdeni. Ha egy rövid előre tett lépés után valamely nagyobb mérvű visszacsúszás következne be most a birodalomban, az beláthatatlan szerencsétlen eredményeket, talán a birodalom létalapjait fenyegető s megintató veszélyeket vonhatna maga után. De a felelősség nem a magyar képviselőház választási feliratára nehezkednék.

Az isteni gondviselés, mely a népek s fejedelmek fölött kormányoz; melytől Felséges Asszonyunk a nemzet színe előtt országgyűlésünkre áldást könyörgött le — védje azt a jog és polgári erények utján nagy feladata megoldásában, s tegye művét áldossá!

Szabó Lajos.

Kolozsvár, febr. 23.

A „Korunk” egyik közlebbi számában Kővári László ur az erdélyi uralkodó pártól vezér cikkez; miután ezt ő nem mint történész, hanem mint tordamegyei követjelöltül fellépése védője teszi, nem vizsgáljuk, hogy ez elnevezés bir-e történeti alappal, éppen úgy nem kívánunk annak vitatásába elegyedni, hogy Erdélynek általa megírt története áll-e a történeti irodalom jelen színvonalán, s utó-e a kritika mértékét; csak mellesleg annyit jegyzünk meg, hogy Erdély történetének tudása nem csak a Kővári ur munkájából merithető, s így a pesti országgyűlés a nélkül is aligha felakadhatna. Észrevételünknek tárgyát tehát Kővári urnak csak azon állítása képezi, mely szerint a n-szebeni gyűlés a közlebbi kolozsvárilal párvonalban tevén, ugynevezett kefelenyomata igazolására, azt a következtetést vonja le, hogy miután ő a mellett volt, hogy a szebeni gyűlésbe be kell menni, midőn most a magyar és székely nemzet tagjai a kolozsvári gyűlésbe bementek, az ő politikájára tértek.

Azonban, ha Kővári ur a történetek történeti hűséggel bírálta volna meg, aligha juthat vala ez eredményre, mi a két rendbeli országgyűlésnek egymással szembeállításából is már első tekintetre kitünik. Ugyanis a szebeni octroyált választási rendben, szerkesztésen és ház szabályokt alapult, míg a kolozsvári az 1848-dik év előtti törvényes szerkezetre volt alapítva a jogegyenlőség tekintetbevételével; a szebenibe csak fogadástétel mellett lehet belepni, melylyel a belepő az alkotmány ellenes octroyálás érvényességének elfogadására lett kötelezve, míg a kolozsváriba való belepést semmi oly erkölcsi kényszer nem gátolta; a szebeni gyűlés, s

annak szerkezete octroyálásának indoka az 1860-1 october 20-ki diploma, és 1861-ki február 26-diki patens elégtételbe vétele volt, míg a kolozsvárinak az unio iránti nyilatkozatára való alkalomnyújtás volt indokolva, a szebeni egy a magyar korona kötelekéből külön vált Erdélynek újból szervezésére törvényhozó testnek volt octroyálva; míg a kolozsvári csak az unio tárgyában nyilatkozatára volt összehívva.

Ily ellentét mellett nem csuda, ha a két gyűlésnek története is különböző vala, mert míg a szebenibe a magyar és székely nemzetbeli követek egyáltalában, s a regalisták is egy-két kivétellel az alkotmányos törvények elleni fogadás-tételtől vonakodva be nem léptek; a kolozsváriban a szász és román nemzetbeli képviselők mindnyájan, és a regalisták is nagybárra részt vettek, továbbá míg a szebeni gyűlés a részére octroyált álláspontot elfoglalta és a törvényhozást oly készséggel gyakorolta, mely képes volt Kővári urat kefelenyomatában azon merész nyilatkozatra lelkesíteni, hogy az ily módon keletkezett törvényeket csak az absolutismus vagy forradalom semmisítheti meg; a kolozsvári gyűlés ellenkezőleg illetéktelenségét mondta ki és az uralkodó Felséget az erdélyi és magyarországi 1848-ik évi unio törvények alapján a közös országgyűlésre való meghívás iránt kérte meg, s végre míg a Felség a szebeni, csak ideiglenes alapszabályokon létesült gyűlést feloszlatta, másfelől a kolozsvári gyűlésnek alkotmányos és törvényes nyilatkozatát kegyelmesen meghallgatva, Erdély képviselőit s illető királyi hivatalosait 1848-ik évi magyarországi VII-dik és erdélyi I-ső és II-ik törvények szerinti szabályai szerint a pesti közös országgyűlésre meghívni méltóztatott.

Hogy a szebeni gyűlés összehívása bárkit is gondolkodóba ejthetett, hogy vajon tanácsos lesz-e abba belépni? nagyon természetes, hiszen ez a kérdés képezte a Szebenbe összegyűlt magyar és székely képviselők és királyi hivatalosok egymás közti tanácskozások tárgyát is, de a dolog minden oldalról megfontolása után az eredmény a be nem lépés lett; ez elhatározásnak okait nem csak a történész, hanem bárki is terjedelmesen megértheti a magyar és székely követeknek és királyi hivatalosoknak N-Szebenben 1863-iki július 22-éről ő Felségéhez intézett aláírtas memorandumából; nem volt titok az s azóta nyomtatásban is többször, s közlebből a Sándor József okmánytárában is megjelent, s ha egyfelől a lépés Kővári ur jóváhagyását meg nem nyerhette is, de másfelől tény az, hogy e memorandumot az erdélyi legtekintélyesebb magyar és székely hazafiak írták alá, tény az, hogy a be nem lépésben Erdély legnevezetesebb publicistái állapodtak meg, s tény az, hogy ez a magyar és székely nemzet helyesléssel találkozott.

Ily előzmény után, midőn a szebeni gyűlés a Leopoldinum diploma felrétételével az 1860-diki october 20-ki diplomát és az 1861-ki február 26-ki patenst már elfogadta és beczikkelyezte, és a törvényhozási működésnek már javában neki állott; jelent meg 1864-ik év május 4-ről keltező a Kővári ur ugynevezett kefelenyomata, mint program, azon ötletről, mintha őt valahonnan (állítólag Tordáról) követséggel kintálták volna meg, — ebben Kővári ur azt igyekezik megmutatni, hogy a szebeni gyűlésbe be kell menni és az ottani törvényhozában részt kell venni, — erősségl felhozván azt is, hogy az unio nincs formulázva, hogy Erdélynek politikáját a Magyarországtól külön kell választani, hogy az opporunitás terére kell lépni (az akkori passiv ellenállást csak a főuraknak, főpapoknak és nagy vagyonúaknak valónak bélyegezték), s hogy a mit a szebeni gyűlés — melyet hongyulésnek nevez — határoz, ha ahoz legfensőbb szentesítés jurnl, oly erős, hogy csak általános absolutismus vagy forradalom semmisítheti meg, ehez képest a Kővári ur politikája szerint a belépési fogadást le kellett volna tenni a belepő — a dolog természetéből kifolyólag, az oct. diploma és februári patens kötelező erejét valamint a szebeni gyűlésnek törvényhozási jogát el kellett volna ismerni. S vajlon, ha akkor, midőn ő Felsége az oct. diploma és februári patens hatályát 1865-iki szeptemberben felfüggesztette, s a kiegyezkedés létesíthetése végett a törvényes alkotmányosság útját jelölte ki, az egyedül az unio kérdésére nézve összehívott kolozsvári gyűlésbe a magyar és székely követek és királyi hivatalosok minden erkölcsi kötelezetést tartalmazó fogadástétel nélkül csak azért léptek be, hogy nyilvánítsák a mit nyilvánítottak is, hogy az egyedüli törvényes országgyűlés a pesti hongyulés, s az 1848-ik évi I. és II. törvények kevérvényes törvények, melyeket foganatba kell venni, a Kővári ur politikáját követték-e? erre

Torda, febr. 22. 1866.

Kolozsvárt kitélt a levele,
s most Tordára jöve!

A mi nem sikerült Kővári urnak Kolozsvárt, az bizonyosan sikerülni fog Tordán. „Ha nem kellek Kolozsvárnak, az természetes, mert Kolozsvár háládatlan város; ha nem vagyok Kolozsvárnak elég, azért még Tordának lehetek igen is sok!!!(?) Ha nem fogott a gyanúsítás Kolozsvárt, az együgyű tordaiak hinni fognak szavaimnak!!!(?)“ Így okoskodhatott Kővári László, midőn meggyőződött, hogy bizony belőle kolozsvári követ nem leend.

Fellépett tehát Tordamegyében. Vivat! Ne busulj gr. Mikó, ne szomorkodj Nagy! Elek, mert már csakugyan ti lesztok Kolozsvár követei! Levelet írt a nagy férfin, hogy jön Tordára; minő szerencse s mily dicső meglepetés! — Meg is jött, s mi bokros érdemeihez méltólag fogadtuk, a mint ez a lapokból tudva van, sőt zenekísérettel indítottuk utnak.

E fényes fogadtatást meg is érdemelte, mert a jogfolytonosság elvéből folyó politikával szembe a magyar és székely tagokat a szebeni tartományi gyűlésbe akarta bevinni. Ezt bizonyítja ama híres kefe-lenyomat következő tétele: „A szebeni hongyülés megnyílt (tudtuk), a hely színén voltam (szép), a követi és királyi hivatalosi kar pár tagjain kívül (oh ti szerencsétlen pár tagok) mindenikének esdektem (nagyon érzékeny), hogy küldetéseket foglaljak el s legalább (hát legfeljebb?) a verificatio és adress elkészítése ideje alatt helyt maradjanak.“ (Üdv neked erős és hős lélek, mely tűrni, nem csak győzni tud!)

Más helyen a kefe-lenyomat azt mondja: „Már az országgyűlés megnyíltánál a volt programom: bemenni a terembe (tehát lehetett más helyre is menni? ha azt tudták volna mások is, rohanva mentek volna el arra a más helyre) és ott mondani meg, mi a nemzet szívén fekszik: (csak hogy Kővári urat a nemzet nem bízta meg annak előadásával, mi szívének nagyon is fájt) és ezzel fordulni a nemzetiségekhez. (Ho! ho! Kővári ur igen sokat fordulunk, ügyeljen — végtére elszédül és felbukik.)

Alább meg azt mondja a famosus kefe-lenyomat: „most szintén bemennék, (szegény ember! kétszer is igyekezett a szebeni gyűlésre bemenni s egyszer sem vergődhetett be; nem irigyeljük, hanem sajnáljuk industriáját.) Mondja tovább: „az országgyűlés multjára megtenném reflexiomat“ (beh szerencse, hogy a szebeni gyűlésnek nincsen jövődjé, különben Kővári ur arra is megteendte volna tüzetes reflexioit), „a nemzetiségek elé programot tennék“ (kár volt le nem írni magát a programot!) „a kormánnyal a ne tovább felett szintén tisztába jönnek.“ (Nagyon tisztelt Kővári ur, talán jobb lenne először magával tisztába jönni!)

Mi ugyan ez uttal Kővári urral tisztába jötünk, s miután láttuk, hogy mennyire vágyott a n-szebeni országgyűlésre, ha még egyszer alkal-

munk leend e gyűlésre követet választani (quod deus avertat) Kővári ur hő vágyait elősegítendők, nem bánjuk, hogy a kiknek tetszik Kővári urra szavazzanak; de engedje meg, hogy a pesti hongyülésre oly bazafiakat küldjünk, kik magokat Szebentől távol tartották s a jogfolytonosság elve mellett kitartással küzdöttek.

Ilyeneknek ismerjük Tisza László és b. Huszár Károly követjelöltjeinket, ez uttal tehát reájok szavazunk.

Ezekből láthatja Kővári ur, hogy mi nem osztjuk Kővári urnak azon sokszor emlegetett jeles mondását, hogy multja senkinek sem program; sőt ellenkezőleg embereinknek multjáról és jelenjéről következtetünk a jövődjére, mert előttünk nagy baj, ha valaki ambíciójának multja nincsen, de még nagyobb baj, ha multja rossz.

Azonban az emberek hamar felejtene, a ki elvétette kezdje elől; a megtérés nem szégyen, sőt dicsőség.

463 tordai választó.

N é v s z e r i n t:

Pühl Ignác, Szentkirályi Miklós, Szabó Tamás, Fekete János, Bartha János, Szöllösi Mózes, Ifj. Balogh Márton, Ids. Boné József, Ifj. Viski József, Szabó Pál, Debreczeni Szabó István, Barra Sámuel, Ids. Günczi József, Ifj. Günczi József, Ifj. Szabó Dániel, Somkerei Mihály, Léefalvi Cs. Károly, Miskolezi Mihály, Miskolezi Márton, Ids. Miskolezi György, Pető Sámuel, Finta András, Kovács Márton, Id. Finta József, Finta Márton, Szabó Márton, Bölönyi János, Debreczeni Sámuel, Rátz Ferencz, Ids. Balogh Márton, Székely Lajos, Magyarosi György, Ifj. Barra Sámuel, Debreczeni István, Rátz Ferencz, Günczi Sándor, Günczi Sámuel, Ifj. Keresztes János, Kosa János, Ifj. Szász József, Szász Áron, Szász Mózes, Parajdi József, Szuga János, Galambosi Sámuel, Galambosi Miklós, Bujte János, Csutak Károly, Csekme Márton, Csekme András, Csekme János, Günczi Márton, Kosa Lajos, Szűcs Gábor, Köteles Sámuel, Vass János, Köteles Sándor, Lengyel Ádám, Ids. Magyarosi György, Nagy József, Keresztes János, Szabó Sándor, Fülöp István, Ifj. Szentkirályi Sámuel, Bölöni György, Bölöni Mihály, Tót István, Szabó Gergely, Valki Márton, Barna András, Bedő Ferencz, Budai Mihály, Jakab István, Kis György, Szilágyi Elek, Nagy Sándor, Szentkirályi Sámuel, Finta Ferencz, Günczi Sándor, Günczi Márton, Szabó Mózes, Szilágyi Mózes, Szilágyi János, Ifj. Vizi Sándor, Balla István, Tamási György, Bacsoni István, Balla Márton, Ids. Szabó Sámuel, Janesó Elek, Majerhoffer Lajos, Szaboszlai András, Ugrai Sándor, Sáska András, Tót György, Nyitrai József, Miskolezi József, Orbán József, Kovács Tamás, Kovács Ferencz, Ifj. Szabó Sámuel, Lengyel János, Lengyel Tamás, Bölönyi János, Milatai István, Dénes József, Balog József, legifj. Szabó Sámuel, Máté Zsigmond, Balla Ferencz, Király Dániel, Vizi Sándor, Vizi Zsigmond, Ids. Kövendi Márton, Ifj. Kövendi Márton, Zalányi Mihály, Szilágyi Bálint, Ferenczi Márton, Fernei Ferencz, Simonfi József, Simonfi István, Gazner Sámuel, Boné András, Rátz Ferencz, Etéd József, Nagy Gábor, Henter Károly, Alberti János, Szilágyi Dániel, Szabó István, Eszéki József, Eszéki Pál, Szabó Tamás, Id. Günczi János, Günczi Miklós, Nagy István, Nagy Márton, Nagy János, Szabó Mihály, Simonfi Sándor, Moldován Sándor, Tamási Sándor, Kosa András, Eszéki Ferencz, Halász István, Ács István, Nagy József, Kosa Ferencz, Gergely Lajos, Dejak Mihály, Bartalus György, Isza Sámuel, Isza Áron, Zelényi Lajos,

Szabó Mózes, Isza János, Biró István, Jakab József, Dávidházi Sándor, Czeglédi Pál, Isza András, Viski Sándor, Viski Gábor, Ferencz Sámuel, Orosz József, Kosa József, Harkányi Miklós, Rácz István, Makoczki Ferencz, Kis Mihály, Kovács József, Bangó Márton, Gönci József, Illés József, Nagy Károly, Vajna László, Vajna József, Vajna György, Úveges Dániel, Finta János, Finta Pál, Csóka József, Szöllösi Sámuel, Gazner János, Csóka Márton, Vas Sámuel, Ids. Vas János, Vas János, Keserü József, Babos Elek, Eszéki Mózes, Kuti Sándor, Graszner Imke, Sáska Sándor, Dénes Mihály, Bölényi István, Kassai Lajos, Posoni Antal, Tatár Sándor.

Debreczeni Mihály, Gönczi János, ifj. Gönczi János, Rácz János, Kerekes Ferencz, Ferencz János, Senyey Lajos, id. Tatár József, Kenderesi Ferencz, Tóth Sámuel, Tatár Mózes, Földes József, Nagy János, Tatár Péter, Szándor József, Lieczai Márton, Lieczai András, Erdélyi István, Érsek Sámuel, Tatár József, Szarvasi József, Kis Márton, Zalaközi Sándor, Tóth István, Váradi Sámuel, Csipkés Gábor, Dankó Mihály, Farmasi Imre, Lukács Sándor, id. ravai Nagy Sándor, ifj. ravai Nagy Sándor, K. Fekete József, Fodor József, Dersi József, ravai Nagy János, Veszprémi József, Csorba János, Magyarósi Sándor, Róka József, Kis József, Szabó György, Czeglédi József, Vida László, id. Sebessi János, Sárkány Mihály, Vajna József, Csipkés Lajos, Seres Sándor, Holmzer Lajos, Szabó Lajos, ravai Nagy István, Telegdi Károly, miskolci Lázár János, Telegdi Lajos, Turbucz Sándor, Turbucz Ferencz, id. Barra László, Barra Ferencz, ifj. Barra László, ifj. ravai Nagy István, Mezei László, Lugosi Lajos, Czakó Ferencz, Tóth Mihály, Tóth József, Dénár János, Fekete Ferencz, Velics György, Rigó Frigyes, Finta András, Nemes Mihály, Szabó Sámuel, Katona Mihály, Nemes Miklós, Érsek Gergely, Jakab Sándor, Daes György, Nagy Sámuel, Tóth Mihály, Biluska Jakab, Szabó János, Dániel Imre, Nagy Lajos, Lovas Dániel, Kovács József, Vitéz Áron, Szilágyi István, Lőrincz István, Kölce Lajos, Visnyai József, Váralyai József, Zila János, Törös Sándor, Roska János, Erdélyi János, Zabolai János, Finta János, Veszprémi Ferencz, Gegesi Sámuel, Kimpel Florián, Fodor István.

Czeper Ferencz, Ternei József, Debreczeni József, Ország János, id. Erdélyi János, Székely János, Bajusz József, Asztalos Mihály, Dus István, Halász András,

Gálfi József, Molnár János, Solymosi Szabó József, Hunka István, Gergely Ferencz. Váralyai József, Takács István, Grádi József, Bőjte Mózes, Fekete Lajos, Foris Sámuel, id. Kis Mózes, Milotai György, Szabó Dániel, Turbutz Sándor, Nosztrai József, Szabó József, Vida László, Katona József, Bati János, Szabó Ferencz, Imreh János, Fazakas András, Nagy Ferencz, Miskolci Mihály, Arokszállási János, Emödi Sámuel, Fodor Sándor, Kolozsvári Miklós, Arokszállási Mihály, Petri István, Ternei Ferencz, Soos Sándor, Elekes Zsigmond, Farkas Mihály, Baja Sámuel, Barna László, Nosztrai Lajos.

Ovó József, Váci János, Magyaros János, Király Dániel, Petri Sándor, Brassányi Ferencz, Szilágyi Sándor, Barra Ferencz, Tunyogi János, Horog Sámuel, Bálint János, Csonka Sándor, Nagy Ferencz, Kovács Sámuel, Turbucz Ferencz, Kenderesi József, Mátyás Károly, Ternei Sándor, Mezei László, ifj. Kis Mózes, ifj. Mátyás Károly, Hunka Mózes, Bence Ferencz, Fekete János, Csetri Károly, Nagy Pál, Sipos András, Veres János, Stanhibel János, Kovács József, Lovas Dániel, Kovács József, Kecsed József, Monitoris József, Magyarósi György, Kis Mihály, Máté János, Debreczeni Sándor, Zsigmond József, Vig Mihály, Telegdi Lajos, Bajnai Gáspár, Bajusz József, Gyöngyösi Sándor, Foris Sámuel, Szabó György, Vajna Sándor, Katona József, Szilágyi Sándor, Kis Pál.

Halász Sándor, Lovas Mózes, Bogdánfi Dániel, ifj. Szentpéteri János, idősb Szentpéteri János, Papp István, Harmath Kristóf, Májai István, Harmath Sándor, Harmath József, Rediger Vilmos, Biluska Gergely, Csiki József, Karatsai Simon, Amberboy József, Dullo János, Biluska Antal, Timbus József, idősb Dániel Imre, P. Erős Anasztáz, id. Szentpéteri János, Bálint Sámuel, Medgyesi Antal, id. Székely János, Péterfi Sándor, Lengyel István, Nagy György, Prodán József, ifj. Baranyai Pál, Dárkó Gábor, Molnár Lajos, Viski Sámuel, Aradi József, Jakab Gergely, Domján Miklós, id. Baranyai Pál, Székely Elek, Veres István, Bóér Elek, Béres István, Hamari János, Papp Miklós, Papp Lukács, Szentpéteri Antal, Mártonfi János, Biluska Márton, Shiéber József, Varga István, id. Sipos Sámuel, Sipos András, Magyar Mihály, Mezei Sándor, Orbán János, id. Zalányi János, Zalányi György, ifj. Zalányi János, Dérzsi György, Farkas Zsigmond, Nagy József, Érsek Elek, Miklós Miklós, Nagy József, Szász Ferencz.